

REKOMENDACIJOS

E-CIGAREČIŲ PLATINTOJAMS

Reglamentavimas

Elektroninė cigaretė – tai gaminys, kuris gali būti naudojamas garams, kuriuose yra nikotino, vartoti per kandiklį, arba bet kuri tokio gaminio sudedamoji dalis, įskaitant kapsulę, rezervuarą ir įtaisą be kapsulės ar rezervuaro. Jos gali būti vienkartinės arba užpildomos iš pildomosios talpyklos ir rezervuaro, arba daugkartinės su keičiamomis vienkartinėmis kapsulėmis.

- E-cigarečių teikimo Lietuvos rinkai reikalavimus reglamentuoja **Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymas** (toliau – Tabako kontrolės įstatymas).
- E-cigarečių pakuotės negali turėti panašumo į maisto ar kosmetikos produktus; negali būti jokių nuorodų (įskaitant tekstą, simbolius, pavadinimą, prekių ženklus, metaforinius ar kitus ženklus) į skonį ar kitus priedus arba jų nebuvimą.
- E-cigarečių kapsulių ar rezervuarų tūris turi būti ne didesnis kaip 2 mililitrai, nikotino turinčiame skystyje nikotino gali būti ne daugiau kaip 20 miligramų viename mililitre skysčio.
- Elektroniniame skystyje negali būti vitaminų arba kitų priedų, kurie sudaro įspūdį, kad e-cigaretės ir e-cigarečių pildyklės yra naudingos ar mažiau kenksmingos sveikatai; kofeino, taurino ar kitų stimuliuojančių junginių; priedų, kurie nesudeginto pavidalo turi kancerogeninių, mutageninių ar reprodukcijai pavojingų medžiagų (KMR) savybių ir pan.

Naujovės nuo 2022.07.01

- Uždrausta tiekti Lietuvos rinkai elektronines cigaretes ir elektroninių cigarečių pildykles su skysčiu, pritaikytu elektroninėms cigaretėms pildyti, jeigu šiame skystyje yra kvapiųjų medžiagų, **išskyrus tabako kvapą ir (ar) skonį**.
- Elektroninės cigaretės funkcionavimui pakanka kaitinti nikotino ir propilenglikolio, glicerolio tirpalą, sukuriant garus, kuriuos galima įkvėpti ir taip tiekti nikotiną į kraują per plaučius.

Kvapioji medžiaga – priedas, suteikiantis kvapą ir (arba) skonį. Teigiama, kad yra 10-15 pagrindinių **tabako rūšių**, kuri kiekviena turi jai būdingą kvapą/skonį ir gali priminti, pvz. šieno, arbatos ar pan. aromatus.

- Draudžiamas toks kvapas ir (ar) skonis, kuris yra nebūdingas **tradiciniam tabakui**, t. y. juntamas ne tabako kvapas ar skonis, kurį sukelia priedas ar priedų derinys, įskaitant vaisių, uogų, prieskonių, alkoholio, karamelės, mentolio ar vanilės, bet jais neapsiribojant, ir kuris jaučiamas prieš vartojant arba vartojant tabako gaminį, o būdingas kvapas ar skonis – aiškiai juntamas. Draudimu siekiama sumažinti jaunų žmonių, kurie pradeda vartoti nikotiną dėl patrauklių kvapiųjų medžiagų, skaičių.
- Draudimas taikomas skysčiams ir su nikotinu, ir be nikotino.

Ženklavimo, sudėties ir kokybės vertinimas

E-cigarečių ir e-cigarečių pildyklių ženklavimo, sudėties ir kokybės atitikimą teisės aktų reikalavimams prižiūri VVTAT:

- Atliekamas **vizualus ir dokumentinis šių gaminių vertinimas, patikrinama, ar gaminys yra Europos Komisijos bendrame registravimo portale EU-CEG**. Vertinama, ar gamybos procese naudojamos medžiagos yra skirtos tabako skonį/kvapą išgauti.
- Atliekami **laboratoriniai** pagrindinių e-skysčių sudedamųjų dalių, jų koncentracijų ar e-cigarečių kapsulių ar rezervuarų tūrio nustatymo **tyrimai**.
- Siekiant nustatyti, ar e-skystyje yra kitoks nei tabako skonis/kvapą, remiamasi Nyderlandų Nacionalinio visuomenės sveikatos ir aplinkos instituto prie Sveikatos, gerovės ir sporto ministerijos pateiktomis rekomendacijomis ir pateiktu **16 kvapiųjų medžiagų, leidžiamų naudoti kaip e-skysčių sudedamųjų dalių, suteikiančių tabako skonį/kvapą, rekomendaciniu sąrašu** (pateikiamas lentelėje).
- Kvapų/skonių nustatymui taip pat naudojamos akredituotos tyrimų laboratorijos paslaugomis.
- Ar gaminio sudėtyje yra kitų nei tabako skonį/kvapą suteikiančių medžiagų, vertinama kiekvieno tyrimo atveju pagal nustatytas aplinkybes, surinktus įrodymus.
- Nustačius pažeidimus, yra surašomi Tabako kontrolės įstatymo pažeidimo protokolai, taikomos rinkos ribojimo priemonės bei skiriamos baudos. Bendradarbiaujama ir keičiamasi informacija su Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentu.

Leidžiamų kvapiųjų medžiagų, suteikiančių tabako kvapą/skonį elektroninių cigarečių elektroniniuose skysčiuose, rekomendacinis sąrašas

Nr.	SCAS Nr.	Kvapniosios medžiagos pavadinimas	Kvapo apibūdinimas	Asociacija su tabaku
1.	35044-68-9	beta-Damascene	Sudėtinis juodųjų serbentų, slyvų, rožių, medaus ir tabako kvapas <i>Complex odor of blackcurrant, plum, rose, honey and tobacco</i>	Tabako skonio <i>Tobacco-like flavor</i>
2.	23726-91-2	(E)-beta-Damascene	Sudėtinis juodųjų serbentų, slyvų, rožių, medaus ir tabako kvapas <i>Complex odor of blackcurrant, plum, rose, honey and tobacco</i>	Tabako skonio <i>Tobacco-like flavor</i>
3.	23726-92-3	(Z)-beta-Damascene	Sudėtinis juodųjų serbentų, slyvų, rožių, medaus ir tabako kvapas <i>Complex odor of blackcurrant, plum, rose, honey and tobacco</i>	Tabako skonio <i>Tobacco-like flavor</i>
4.	23696-85-7	Damascenone	Vaisių-gėlių su obuolių-slyvų-razinų-slyvų, arbatos, rožių, tabako natomis <i>Fruity-floral with apple-plum-raisin-prune, tea, rose, tobacco notes</i>	Tabako skonio <i>Tobacco-like flavor</i>
5.	23726-93-4	(E)-beta-Damascenone	Vaisių-gėlių su obuolių-slyvų-razinų-slyvų, arbatos, rožių, tabako natomis <i>Fruity-floral with apple-plum-raisin-prune, tea, rose, tobacco notes</i>	Tabako skonio <i>Tobacco-like flavor</i>
6.	1125-21-9	Keto-isophorone	Tabakas , šienas-šiaudai, arbatos natos, medus Tobacco like , hay-straw, tea notes, honey <i>Fruity-floral with apple-plum-raisin-prune, tea, rose, tobacco notes</i>	Tabako skonio <i>Tobacco-like flavor</i>
7.	4883-60-7	2-Hydroxy-3,5,5-trimethyl-2-cyclohexenone	Saldi, karamelinio kvapo prisotinta arbata; prisotintas arbatos, riešutų, tabako skonis <i>Sweet, musty tea, caramellic odor; musty, tea, nutty, tobacco taste</i>	Tabako skonio <i>Tobacco-like flavor</i>
8.	536-78-7	3-Ethylpyridine	Stiprus tabako, skrudinto, riešutų, dūminių natų kvapas; į tabaką panašus skonis <i>Strong tobacco, roasted, nutty, smoky notes odor; tobacco-like flavor</i>	Tabako skonio <i>Tobacco-like flavor</i>
9.	350-03-8	3-Acetylpyridine	Stiprus, degintas skrudintas, riešutinis, panašus į cigarinį tabaką <i>Strong, burnt roasted, nutty, cigar tobacco like</i>	Tabako skonio <i>Tobacco-like flavor</i>
10.	91-10-1	2,6-Dimethoxyphenol	Fenolio- medienos -medicininis, dūmo kvapas; deguto, aštraus, dūminio (šoninės) skonio <i>Phenolic-woody-medicinal, smoky odor; a tarry, spicy, smoky (bacon) taste</i>	Tabako aromato atributas <i>Attribute of tobacco aroma</i>

Nr.	SCAS Nr.	Kvapniosios medžiagos pavadinimas	Kvapo apibūdinimas	Asociacija su tabaku
11.	67-47-0	5-(Hydroxymethyl)-2-furfural	Žolinis vyninis šieno kvapas, saldus žolinio šieno ir tabako skonis <i>Herbaceous winey hay-like odor, sweet herbaceous hay & tobacco-like taste</i>	Tabako skonio <i>Tobacco-like flavor</i>
12.	591-12-8	alpha-Angelica lactone	Saldus, duonos, melasos, kumarino, tabako kvapas ; riešutų skonio <i>Sweet, bread, molasses, coumarin, tobacco odor; nut-like taste</i>	Tabako skonio <i>Tobacco-like flavor</i>
13.	503-74-2	(E)-beta-Damascone	Labai rūgštus, nemalonus, sūrus , kvapas; praskiedus vaisinis <i>Very sour, 'sweaty', cheesy, odor; fruity on dilution</i>	Tabako aromato atributas <i>Attribute of tobacco aroma</i>
14.	23726-92-3	(-)-Caryophyllene oxide	Sausos, sumedėjusios, silpnos kedro, tabaką primenančios natos <i>Dry, woody, faint cedar, tobacco like notes</i>	Tabako skonio <i>Tobacco-like flavor</i>
15.	3738-00-9	Ambroxide	Intensyvios aksominės ambros natos <i>Intense velvety ambergris notes</i>	Randama tabako dūmuose <i>Present in tobacco smoke</i>
16.	564-20-5	(3aR)-(+)-Sclareolide	Kedras; tam tikro tabako poveikio junginys ; žuvies ir uogų skonio stipriklis <i>Cedary; impact compound of certain tobaccos; fish & berry flavor improver</i>	Tabako skonio <i>Tobacco-like flavor</i>

* Sąvokos, susijusios su tabaku arba tabako dūmais, nurodytos paryškintu šriftu

Daugiau informacijos galite rasti VVTAT interneto tinklalapyje www.vvtat.lt.

Aktualią informaciją apie artėjančius mokymus verslo subjektams, pasikeitusius teisės aktų reikalavimus ir atliktus tyrimus taip pat galima sekti ir VVTAT paskyrose socialiniuose tinkluose: